

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe petti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 12.

V Ljubljani, v četrtek 16. januarja 1890.

Letnik XVIII.

Češko-nemška pogajanja.

Ali bodo ta pogajanja imela vspeh? To je vprašanje, katero se te dni vsiljuje vsakemu avstrijskemu domoljubu. „Politik“ piše v zadnji številki o tem vprašanju: Slavni ameriški elektrotehnik, Edison, je gotovo za časa zadnjega svojega bivanja na Dunaji podaril nekaterim časnikarjem svoj fonograf, katerega uporabljajo jako srečno. Ta fonograf so postavili v dvorano, v kateri se vrše pogajanja, ter lové na uho vse govore. Le tako je mogoče umeti, da nekateri listi vedó drugi dan po vsaki seji poročati posameznosti, akoravno so se vsi udeležniki zavezali, da obravnave ostanejo tajne.

Tako poročajo nemškoliberalni listi, da name-rava pl. Plener povodom teh pogajanj zaneti jezikovno vprašanje po vsi Avstriji ter to kočljivo stvar zopet spraviti pred državni zbor. Mi pa, in gotovo tudi vlada, ostanemo na tem stališču, da se stvari še bolj ne zamotajo.

Sedaj se gré le za spravo na Češkem; celó do tega je težko prišlo. Od vseh strani se poroča, da se bodo pogajanja ugodno končala, ker sprava ni nemogoča. Posvetovanja se vrše o miru na Češkem, da se konča prepir med narodoma, ki živita na Češkem. Ako torej tekom teh pogajanj kdo zahteva, naj se zopet spravi v tok jezikovno vprašanje v vsi Avstriji, državni jezik, ne strinja se to s potrebo, temveč kaže le namen, da bi se razbila pogajanja. Tega menda celó pl. Plener ne želi, torej je to le slabopoučena gorečnost nekega lista ali pa pomota, katero naj odpravijo v prvi vrsti oni, ki se udeležujejo pogajanj.

Poljskim listom se poroča z Dunaja: Ako zastopniki jedne stranke izražajo želje ali stavijo zahteve, potem odposlanci druge stranke in vlada izjavijo, v koliki meri morejo odjenjati v dotičnih

vprašanjih. Nato pridejo zopet druga vprašanja na vrsto, obe stranki in vlada pa označijo svoja stališča. Te referate gledé obestranskih izjav o posameznih vprašanjih bodo predložili parlamentarnim klubom v presojo in odobrenje. Ako se stranki ne zjedinite o kadem vprašanju, vršila se bodo o tem nova pogajanja. Soglasni sklepi, ki spadajo v delokrog češkega deželnega zbora, predložili se bodo zboru v potrjenje.

„Moravská Orlice“ piše, da so ta pogajanja že radi tega za vlado velike koristi, ker ima priliko, da spozna obestranske želje in zahteve. Ako vlada izkoristi to, prepričala se bode, da se tudi tedaj morejo vrediti notranje razmere države, ako bodo pogajanja brezvspešna. Vse je na tem ležeče, da vlada spozna prave meje med pravico na jedni in pretirano zahtevo na drugi strani. Nemci so gotovo opravičeni, da zahtevajo svojo pravico, toda nikakor ne, da za Čehe zahtevajo brezpravnost.

Vladimir Solovjev o Rusiji.

Človek res ne vé, komu bi se bolje čutil, ali kratkovidnosti ónih politikov, ki trdó, da le pravoslavje mora biti véra slovanskih plemen, ali pa urnej gotovosti ónih, ki bi bili izmed katoličanov takoj pripravljeni, premeniti svojo véro ter zameniti jo s pravoslavjem, takó brez razsodka, kakor se v jeseni lahka poletna suknja zamenja z debelim kožuhom. Vidi se, da ljudem še dosti manjka poduka in pravega prepričanja o verskih resnicah in da bi mnogi utegnili to storiti ali vsled kakoršne-koli strasti ali pa zaradi tega, ker jim takó storiti vlevajo drugi. O da bi vsi taki, pa še tudi drugi katoliški Slovani prečitali knjigo V. Solovjeva, katere naslov smo zgoraj podali in katera je izšla v zalogi Alberta Servine-a minolo leto v Parizu!

Pisatelj Vladimir Solovjev znan je deloma tudi Slovencem po svojih poprejšnjih delih in spisih, v katerih je kot Rus čiste krvi obsojal pravoslavje, trdeč, da prava cerkev Kristusova nikdar ni in ne more biti ona, ki se naziva pravoslavna. To je že zadostno izpovedal v lanskega leta izišlej knjižici „L' Idée Russe“. Tukaj pa je podal čitateljem in vsem pravoslavnim kristijanom pojasnilo té ideje, katero je takó važno, da tudi spoštovanim „Slovenčevim“ čitateljem podamo vsaj nekaj drobtinic iz tega velezanimivega dela, katero pozdravljajo zlasti katoliški Poljaki in gotovo tudi Slovenci z največjo radostjo.

Knjiga se deli na tri oddelke: na obširni predgovor in tri dele, ki so razdeljeni na več poglavij. Prvi del govori „o verskem stanju Rusije in vzhodnega kristijanstva“, drugi „o cerkveni monarhiji, osnovane po Jezusu Kristusu“ in tretji „o prvotnosti Trojice in nje uresničenju v človeške družbi“.

I.

„Pred sto leti“ — takó začénja pisatelj svoj 67 strani obsežni „Predgovor“ — „mislila je Francija dati početek nove dóbe zgodovini, ko je oglašala právo človeka. To ni bilo nikakor nepotrebno. V istini je krščanstvo že od davnih časov dalo človeku právo in način, da postane otrok božji.“

Revolucija francoska vendar ni bila zmožna stvari predrugačiti, ker se ni opirala na pravičnost, ker je njena točka izhoda bila napačna. Právo človeka, ako bi óno imelo postati osnova političnega in društvenega reda, moralo se je pred vsem opirati na resnične pojmove človeka. Prekucija pa je poznala samo nekakega človeka, abstraktnega, teoretiškega. Abstraktni človek je postal po teh pojmovih jednako abstraktni deželan in jeden kakor drugi moral je postati lastnina in brezorožna žrtva absolutne

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francóšine preložil Martin Žiltir.)
(Dalje.)

Tak je bil moj načrt, in negoval sem ga, ne videč ničesar nespametnega v njem. Živel sem le še za to, da ga izvršim. Največja težava je bila priti v Belgijo. Od Marseilla v Bruselj je daleko.

Iti čez Francosko, na to ni bilo misliti. Domneval sem si, da, ko bo meja med menoj in mojimi stariši, pač ne bo nihče imel več moči, peljati me nazaj v očetovsko hišo.

Preudarivši ves račun, — treba je bilo računati še z mojimi pičlimi pomočki, — sklenem iti na tuje čez Alpe. Do tja bi mogel priti. Enkrat v Italiji, — mislim si, — bom živel, kakor bo mogoče, poprimajoč se zdaj v tem, zdaj v drugem mestu kakoršnegakoli dela, pridržujoč to, kar bi zaslužil, jedino le za troške potovanja. Tako bi prišel počasi do te obljubljené dežele svoje razbrzdane domišljije, do Belgije.

Nisem čutil v sebi poguma, razodeti svojemu očetu, da sem prišel ob vero; a pripravljal sem se, zapustiti za vselej svojo družino. Razlóži, kdor more, to nepravilnost!

Vendar nisem bil jaz sam domá, beróč skrivaj bogotajske časnike in prekucijske knjižure. Moj brat,

dasi starejši, prišel je pod moj vpliv. Štiri leta starejši od mene, naju je ločil vendarle en razred v kolegiju. Tako je bil on v Mongrétu v četrtem, ko sem bil jaz v petem razredu. Med počitnicami sva bila še bolj vkupej. Nihče ni šel sam brez drugega na izprehod. Če tudi se ni zatelebal toliko v politiko, kakor jaz, bil je vendar klativiteškega duha, in on je bil sokriv z menoj hlinjenja, katero sem jaz zadolžil proti svojemu očetu.

Brat torej rad vsprejme moj nasvét. Ko je prišlo na vrsto vprašanje bežati iz očetove hiše, da se odtegneva stanju, ki naju je težilo, pridružil se je on mojemu načrtu potovanja.

Vse, kar sva imela, izpremeniva v denar. Enega za drugim znosiva svoje slovarje, učne in druge knjige k prodajalcem starih knjig; imela sva pa prav dobro preskrbljeno knjižnico. Prodala sva to previdno, tako, da najini stariši niso mogli sumiti, da so knjižnjaki, kamor sva devala svoje reči, prazni. Ničesa pridržavši si, kakor neobhodno potrebno, oskrbela sva, da je zginila tudi najina obleka in šla k starinarjem, če je bilo mogoče kaj zánjo dobiti. Pet ali šest tednov nisva izdala niti krajcarja od denarja, kar sva ga dobila od svojih ljudij za kako majhno veselje. Poslednjič, na dan odhoda, sva prodala svoje ure in dragotine. Nasproti sva si pa tudi kupila vsak po en žepni revolver in bodalo. Ostalo nama je še krog stoipetdeset frankov; ker še nisva nikoli imela toliko imetja, mislila sva trdno, da s tem moreva dospeti, če treba, do konca sveta.

Odšla sva 18. oktobra zjutraj. Bila je nedelja. Na nevihto se je pripravljalo. Rečem očetu, da greva z bratom k maši, v cerkev „Naše Gospe de la Garde“, in da po tem malem romanju, če se vreme razjasni, pojdeva vozit se po morju.

Da bi nihče ne sumničil najinega bega, bil sem toliko nesramen, da sem prosil mater, naj pripravi za kosilo jed, katero sem prav rad imel, s pristavkom, da o polu dvanajstih bova gotovo domá. Vihar je navstal; bila je strašna nevihta. Jaz in brat sva se tega veselila: „Stariši bodo mislili,“ — dejala sva, — „da sva šla vozit se po morju, in da sva postala žrtva svoje neprevidnosti.“

Pa evo še ene posebnosti, ki bo čitatelja natančno seznanila z mojim značajem.

Ker nisem nikdar priznal duhovniku Jouetu, kako sem se izpremenil, ostal sem zoper svojo voljo gorečnik „malega dejanja“; kot posestnik listin udov pa sem moral, če nisem hotel videti svojih namer razkritih, nabirati dalje doneske ondi, kjer sem prej razširjal pobožnosti do „Naše Gospe presv. Srca“. Lahko si tu mislite nevoljo in zadrego mojo. Ta denar ni bil moj; dasi je bil namenjen cerkvi, katero sem takrat sovražil, in če tudi sem neizmerno želel, kakor si že bode več denarja skupaj spraviti, vendar nisem mogel tega denarja sebi prilastiti; to bi bila tatvina.

Nekoliko dnij pred najinim begom srečam duhovnika Joueta. Voditelj „malega dejanja“ bil je gotovo po mojem odhodu iz Saint-Louisa zaupno

države, ali abstraktnega národa, predstavljenega po določenem številu ljudi, dvignjenih po pródovih služajev na površino društvenega življenja. Napačna osnova, ta pojem človeka, kot bitja samega po sebi skončanega in dovršenega, ni bila iznajdba niti prekucuhov, niti njih predhodnikov enciklopedistov, marveč bila je čin in dedščina davnejše doktrine.

Človeštvo je mislilo, da že zadoščuje priznavati božanstvo Kristusa, da pa na njegove besede ni treba dosti se ozirati. Ponavljalo je predpis: „daj cesarju, kar je cesarjevega“ in provzročilo je takošno stanje, da se je res cesarju dajalo vse, a Bogu nič. Besede „kraljestvo moje ni od tega sveta“ služile so kot dokaz, da pozemeljsko kraljestvo more smelo ostati pogansko. Besed: „dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji“, nihče ni navajal. Sprejemal se je Jezus Kristus kot Odrašenik in žrtva, toda zametoval se kakor kralj. Zato tudi namesto njegovega kraljevega urada imamo vsake vrste poganskega trinostva ter se kažemo kot društvo, katero priznava joč krščansko vero, je pogansko ne samo v svojem življenju, marveč tudi v pravilih in osnovah svojega življenja.

Ta napačna osnova in napačno právo našega življenja je razlika vseh delov jedne prave celote. Tej razbitej celoti je prinesel Kristus osnovo in možnost zjedinenja; toda jednota, ako ima biti popolna, morala bi biti trojna. Zjedinenje vernih, ali splošna cerkev, ki se najprej pojavlja in razvija se kakor združenje duhovniško, ali cerkev v tesnem pomenu besede, kot združenje kraljevo, ali krščanska država, naposled kot proroško združenje, v katerem se božje in človeške prvine vzajemno prešinjajo ter tvorijo krščansko družbo.

Naloga in namen človeštva je, da bi v družbi božjo resnico izražalo in uresničilo, ali da bi resnico vsprovelo v praktično življenje. Resnica zopet, v svojem praktičnem izrazu in prisposobljenju, postaja in naziva se pravičnost. Potrebno je samo, da bi svoje človeško delo nadaljevali in izvrševali božje delo zjedinenja, vsled katerega je prišel Bog na svet. V istinitosti pa življenje in delovanje človeštva pokazuje na trojnovrstne opovire in samolastne ovržbe tega práva in pravičnosti. Ta samolastna ovržba nastane: 1. kadar jeden narod sega na bitnost ali svobodo drugega; 2. kadar jeden del prebivalstva (družbe) pritiska drugega; 3. kadar se posamezni ljudje javno puntajo proti društvenemu redu, doprinašajoč zločinstva.

Obstoji sicer splošna zavest solidarnosti človeškega rodu in čuti se splošna potreba mednarodne sprave, „pax christiana“, ali vsaj „pax humana“. Očiten fakt pa je, da tega miru ni, da prva iz treh velikih nalog višje naznačenih, je v našem času baš takó malo razvezana, kakor v svetu poganskem. Drugi dve tudi ne dosti bolje.

To je početek in v njem potrjilo tega, kar je. Kakó je do tega prišlo, na kakošni način je nastalo to stanje? Ta pogled v minolost tvori nadaljevanje predgovora.

podučen od duhovnika Carbonnela, zadnjega mojega učitelja; verjetno mu je ta razodel svoje skrbi gledé mene. Res, duhovnik Jouet bil je zeló hladen, ko me zagleda. Jaz, na ulici, se razgovarjam z nekim svojih novih prijateljev. česar kretanje je bilo v posebni meri demokratsko.

Ondi pustivši svojega prijatelja, grem naravnost proti misijonarju „Naše Gospe“. Zeló je osupnil.

„Gospod duhovnik,“ — mu rečem, — „imam še ostanek doneskov, odločenih „malemu dejanju“. Blagovolite mi povedati, katero uro bodele jutri domá, da vam izročim omenjeni denar.“

Denarja je bilo okroglo petindvajset frankov. Drugi dan ob določeni uri prinesem ga duhovniku Jouetu.

Ko misijonar mesec pozneje po žalostnih nazznanilih, dobljenih v Saint-Louisu, ni imel več dvoma o mojem sprijenju, katero so smatrali vsi za neozdravljivo, ni mu šlo iz glave moje vedenje gledé „malega dejanja“. Če mu je kdo rekel: „Naš ubogi Gabrijel je za zmirom izgubljen,“ je edini duhovnik Jouet med profesorji katoliškega kolegija imel zaupanje, da se bom izpreobrnil. „Ne,“ — zavrnil je, — „ni mogoče, da bi milost zapustila našega dragéga otroka; preganjala ga bo, ko jo bo najhuje zametaval, in ga bo premagala v hipu, ko se bo mislil najbolj oboroženega s hudim. On ima za-sé varstvo Marije, in naj se je tudi peklo zapri-seglo zoper njega.“ (Dalje sledi.)

„Po prihodu Kristusa je cerkev in država z njim vkupno imela delovati na to, da se izvede njegov zakon v društveno in politično življenje. Da bi se to izvršilo, morala je država najpoprej sprejeti krščansko vero. Ta prvi korak je bil storjen v Carjigradu, toda le ta jedini. Vsa zasluga in krščanska akcija bizantinskega cesarstva konča se na tem začetku. Ta država je bila krščanska le po imenu; právo, zavodi, v značnej meri tudi javni običaji, ostali so poganski. Ker se pak to protivje takó na dolgo ni moglo vzdržati, torej je bizantinsko cesarstvo, namesto da bi posvetilo svojo pogansko prvotnost, začelo mamiti in kaziti prvotno čistoto svoje krščanske vere. Ta sprava med resnico in lažjo je bil začetek in bitje vseh krivover, katere so trapi-le človeštvo od IV. do IX. veka.“

Sedaj sledi dokaz in pripovedovanje, kakó je bizantinsko cesarstvo, da bi mu ne bilo treba konečno priznati zveze države s cerkvijo in bi ne bilo vezano z nikakoršnimi obziri vere, sprejemalo v varstvo in podpiralo vse krivovere po vrsti; kakó je vzhodna cerkev brez razlike vere in prepričanja, toda jedino vsled sovraštva do višjih poglavarjev, kakoršen je bil po sv. Petru rimski papež, iskala in izmišljala čedalje novih dogmatičnih vprašanj, da bi konečno prišla k nekakej razliki in imela vsaj vzrok k razkolništvu; kakó imajo ta dogmatična vprašanja in krive vere vse le jeden cilj in predmet, dokazati, da ni bilo edinosti med božjo in človeško naravo Jezusa Kristusa. V ta namen se navajajo razne trditve mnogih krivovercev. Tako so trdili krivoverci:

„Jezus Kristus ni Sin božji, enega bitja z Očetom; Bog je postal človek, človeštvo nikdar ni bilo združeno z božanstvom — torej državi ni potreba družiti se s cerkvijo, vero in zakonom. To je nauk, Arija in ob enem razlog, da ga podpira in brani Konstancij ali Valens.“

Jezus Kristus kot človek je samó po notranjih odnošajih združen z Besedo božjo, pa ne v njej samej. Takisto le po notranjih odnošajih more obstati država sama v sebi skončana in dovršivna s cerkvijo. To je kriva vera Nestorijanska in ob enem razlog k naklonjenosti, kakoršno je imel k njej Teodozij II.

Človečanstvo Jezusa Kristusa je, pogoltneno po njegovem božanstvu, jenjalo obstati. Vtelesenje, združenje jednega z drugim, bila je le časna in mimogredoča stvar. To je kriva vera monofizitov, katero jemlje v varstvo zopet ta Teodozij II.; kajti če je Kristus vzel s seboj v nebó vse, kar je bilo božjega in človeškega, nima na sebi nič, pa ga zemlja in vse kar je na njej, več ne briga, ne pripada njemu; je cesarska in brezmejno ima biti od-dana cesarju.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. januarija.

Notranje dežele.

Spravne obravnave. Poljski listi poročajo o postopanju pri tej konferenciji: Pri točkah, pri katerih ne dosežejo sporazumljenja, dovoljena so nova kompromisna pogajanja. One točke pa, ki so bile sprejete in spadajo v področje češkega deželnega zbora, predložili bodo slednjemu v konečno potrdilo. V najugodnejšem slučaju bo prišel tedaj odločilni trenotek spravne konferencije še-le v jeseni, ko se bo sešel češki deželni zbor — Predvčeraj je konferencija načeloma pritrnila, da se ustanovi nova trgovinska zbornica za iztočni del Češke.

Ministerski svet se je predvčeraj in včeraj vršil na Dunaji. Pri njem so se posvetovali, katero stališče naj zavzame vlada gledé posameznih točk spravni obravnave.

Državni zbor se bo zopet sešel koncem tekočega ali začetkoma prihodnjega meseca. Nekateri listi naravnost imenujejo 29. dan januarija.

Zoper husitizem objavlja „Čeh“ dan za dnevom izjave raznih društev in občin, ki odločno oporekajo obrekovanju, da se ves češki narod udeležuje tega protikatoliškega gibanja. „Nar. L.“ so začetkoma izkazovali po 1200 gl. na dan daril za Husov spomenik, za kateri je do danes 34.000 gl. nabranih, toda sedaj dobajajo ti nepotrební groši že bolj poredkoma. V komisiji pražkega mestnega zbora je Naprstek nasvetoval, naj mesto zastonj odstopi prostor za spomenik. Prof. Tomek se je temu protivil. On je sicer tudi čestilec Husov, vendar je pa naglašal, da so med narodom tudi drugače misleči možje. Zaključil je svoj govor z besedami: Varujmo se, izzivati katoliško duhovščino, da ne postane nasprotnica narodne solidarnosti.

Vnanje države.

Rim. Cesarica vdova Friderikova, ki je zaradi nenadne smrti cesarice Avguste morala hipoma odpotovati iz Rima, oprostila se je pri papežu Leonu XIII., da ga ne more obiskati, kakor je to nameravala storiti.

Srbija. Uradni list bo že prihodnje dni objavil ukaze, s katerimi so umirovljeni bivši poslanik na Dunaji, Bogičević, bivši poslanik v Parizu, Martinović, in bivši poslanik v Berlinu, Kristić, kakor tudi prejšnji konzul v Trstu, Canković. Poslanik v Bukareštu, Kraljević, je stalno odstavljen.

Srbija — Bolgarija. Najnovejša brzojavka iz Belegrada oporeka vesti, da so obravnave zaradi trgovinske pogodbe pretrgane. Srbski pooblaščenec St-fanović je zbolel ter se zaradi tega povrnil v Belgrad. Kakor hitro okreva, odpotoval bo zopet v Sofijo.

Rusija. Proračun za leto 1890 je objavljen ter izkazuje preostatek 1½ milijona rubljev, in sicer ne da bi bila vlada povišala davke. Časopisje smatra to okoliščino za nov dokaz, da je carjeva miroljubnost odkritosrečna.

Nemčija. V dobro podučeni berolinskih krogih zatrjujejo, da ni nobene ovire več zoper zakon princesinje Margarete (sestre nemškega cesarja) z ruskim prestolonaslednikom. Cesar Viljem je bajé dovolil sestri, da sme prestopiti k pravoslavju.

Francija. S predvčerajšnjim dnem se poroča iz Pariza: Seji zbornice in senata sta se brez posebnega dogodka izvršili. Starostna predsednika nista imela nagovorov. Senat in zbornica sta sejo preložila do četrta. Zbornica je Floqueta z 215 izmed 226 oddanih glasov zopet izvolila za predsednika. Gerville-Réache je svojo interpelacijo zaradi Carnotovega potovanja v Bruselj umaknil. — Boulangisti imajo najboljšo nado, da bodo pri pariških občinskih volitvah zmagali z dvajsetimi kandidati. S tem bodo radikalno večino razrušili ter oportuncem veliko uslugo izkazali. „Parti national“ očitno priznava, da bo vlada, ki se klanja radikalnemu mestnemu svetu, brez obotavljanja razpustila boulangistiški mestni zastop ter se polastila uprave. Občinski zbor je svojim članom dovolil 4000 frankov letne plače in 1421 frankov povračila za dejanske troške, kar znaša na leto lepo skupno sveto 593.000 frankov. To je Parižanom trn v peti in boulangisti izrabljajo to okoliščino za svoje volilne namene.

Švica. Kakošen razloček je med prostozidarjem in anarhistom? To nam pojasnjuje nastopna dogodbica: V Neufchatelu se je minole dni vršila kazenska obravnava zoper tri anarhiste, ki so v raznih švicarskih mestih po vogalih nabili vstajne pozive. Glavni državni pravdnik, ki je zastopal za-tožbo, bil je prostozidar br. . . . Stockmar, znan kulturni bojevnik bernskega kantona. Glavni zatoženec A. Nicollet se je sam zagovarjal ter konečno prosil dovoljenja, da bi smel prečitati pesem, ki je bila v francoskem jeziku dné 1. novembra 1870 natisnjena v listu „Tribune de Peuple“. Ta pesem pravi med drugim: „Kdaj, o kralji, bo prišla bližajoča se ura, ko bodele ugonobljeni bežali, ko vas bodele z žezlom, korono in mečem, kakor tudi moriščnimi odri vred vrgli v ogenj? Kupice bodo zahtevale zadnje kapljo krvi, in ta kri bo vaša, tirani!“ Nicollet se je potem obrnil do sodnikov in porotnikov ter rekel: „Vprašam Vas, ali ni ta pesem bolj vstajna, nego naš manifest? Oče te pesmi sedi tukaj med nami (tu pokaže s prstom na državnega pravdnika Stockmarja). Če hočete biti pravični, zatožite ob enem tudi Stockmarja. S temi stihmi nam je dal vzgled, kateri smo posnemali. On je učitelj, mi pa le njegovi učenci.“ Vtis teh besedij je bil velhansk. Prostozidar Stockmar je prebledel ter povesil oči. Nicollet je zmagal, — porota je vse tri zatožence oprostila. — Male tatove obešajo, veliki pa se veselé prostosti in svojih ropov. Vlade izdajajo izjemne postavbe zoper socijalne demokrate in anarhiste, ki pa smejo popolnoma opravičeno s prstom kazati na prostozidarje in liberalce, rekoč: Vi ste naši učitelji in vzgledi, vi ste nam pot ugledili, po kateri mi zdaj korakamo. Učili ste nas v časopisju, na katedru in v parlamentih načela, katera sedaj mi uporabljamo. Pravičnost! Če smo mi kaznjivi, kaznjivi ste tudi Vi še v veliko večji meri kot naši duševni očetje!

Anglija bo svojo vojno mornarico pomnožila z osmimi oklopnicami (14.150 ton vsebine), dvema oklopnicama (9000 ton), 6 križarji (7350 ton), 23 križarji (3400 ton), 4 križarji (2575 ton) in raznimi torpedovkami. Bojna ladija „Superb“ je dobila nove stroje z 8500 konjskimi močmi, 16 težkih topov z 18 tonami, 6 manjših in 3 hitrostrelne topove. — Brezozirno postopanje Salisburyjevo nasproti Portugalu so pričeli tudi že v Angliji sami obsojati. Mogoče je, da bo ta njegova „zmaga“ v zunanji politiki postala „poraz“ v notranji politiki — pri volitvah.

Portugiško ministerstvo je vsled svoje popustljivosti nasproti Angliji samo sebe obsodilo. Ko je lisabonsko prebivalstvo zvedlo, da je vlada pritrnila angleškemu ultimatumu, začelo se je po cestah zbirati ter klicati: „Živel Serpa Pinto! Propala Anglija!“ Ministerstvu so okna pobili, angleškemu konzulatu odtrgali grb. Ministerstvo, ki je reklo A, reči je moralo tudi B ter se je narodu umaknilo. Kralj je ostavko skupnega ministerstva že sprejel

ter izročil sostavo novega kabineta Serpi Pimentelu, vodji ene obeh vladnih strank.

Italija. V rimskem mestnem zastopu je delavski odbornik Penna opisal žalostni položaj delavskega stanu ter prašal župana, kaj hoče storiti, da olajša to bēdo. Župan je odgovoril, da so mestne blagajnice prazne in da morajo prenehati javna dela. Penna mu je na to zagrozil, da delavec ne more več čakati; lakota ga bo prignala do dejanj, katerih posledice bodo čutili v prvi vrsti premožni meščanje. — Giordanu Brunu so postavili dragocen spomenik, za lakoto trpečega reveža pa nimajo pomoči. To je prosveta, liberalizem; iz tega pa tudi razvidimo, v kakošne roke bodo vsled nove postave prešle „pobožne ustanove“.

Kreta. „Corr. de l'Est“ javlja iz Aten: V Milopotamu na Kreti so orožniki zastave krščanskih cerkvâ raztrgali in v dveh vaseh križe razdrobili in poteptali. To razžaljenje verskih znamenj je med narodom vzbudilo veliko razburjenost. Nastal je boj med ljudstvom in mohamedanskimi orožniki; na mestu sta ostala dva mrtva, mnogo oseb pa je bilo ranjenih. Tudi včerajšnja brzjavka nam je povedala, da so Krečanje zopet jako razdraženi, ker je vlada dala zapreti kanejskega sodnega predsednika in so odstopili vsi načelniki kretskih sodišč. Jako verjetno je, da postane kretska vprašanje zopet pereča točka dnevnega reda.

Izvirni dopisi.

Iz Borovnice. 15. januarija. Včeraj so položili na tukajšnjem pokopališču v hladni grob truplo ponesrečenega Ign. Hauser-ja, železničnega nadsprevodnika. V ponedeljek zjutraj peljal je s tovornim vlakom v Trst, od tukajšnje postaje do Postojine pomaga težjim vlakom še drugi stroj, ker je pot na več krajih težavna in gré polagoma navzgor. Na kolodvoru so bili naenkrat trije stroji v službi. Ponesrečenec pride iz pisarne ali čakalnice do natirja, vstopi se v sredo, gleda na vlak, ki je prihajal od enega konca, od drugega konca pride ravno stroj od skladišča, podere ga in vrže pod kolesa. Čudno je, da ni slišal znamenja, ki ga daje strojevodja. Pri njem so našli uro popolno nepoškodovano. Lep pogreb so mu priredili njegovi tovariši, katerih se je veliko sem pripeljalo, vsega osebja dva voza. Milo se je moralo storiti vsakemu, kdor je videl ubogo vdovo z otroci; zapustil je vseh osem, še nedoraslih. Nobeden ne vé, kje ga čaka — smrt.

Hripa je tudi pri nas močno gospodarila, skoro v vsaki hiši so imeli trpeti za to sitno boleznijo. Prikazujejo se tu in tam koze, toda večinoma pri mladini. V pretečenem letu je v dveh vaseh precej otrok za kozami pomrlo.

Pri tej priliki naj še omenim, da se je naše „Bralno društvo“ preselilo v nove prostore; društvo prav vrlo napreduje, število udov se pomnožuje in se še novi pričakujejo. Pretečeni mesec bil je občni zbor, katerega se je veliko zavednih udeležilo, debate bile so silno živahne, posebno pa zadnja, katera bode dolgo v kroniki društva ostala v spominu!

S Pohorja. (Tukajšnje ljudstvo in Amerika.) Enkrat v življenju navadno nori vsak človek, pravi narodna prislovica, če ne nori mlad, pa star postane — bedak. Tukaj pri nas je zdaj dosti norcev, starih in mladih, norost pa je menda nalezljiva, ker se tako naglo širi po ljudeh, imenuje se: poželenje po Ameriki. Nič se prej ni kaj slišalo o tem pri nas, kar je predlansko jesen dobil neki tkalec knjigo: „Wegweiser nach Amerika“ v roke, katera ga je tako razgrela, da je prav pošteno z nekim tovarišem — tudi tkalcem — začel noreti in tiščati v Ameriko. Mislili smo vsi, da je to le debela šala, ali v spomladi sta se res z nekaterimi tovariši v bližnjem trgu in okolici spravila na pot preko širokega morja. Čez par mesecev sta poslala nazaj, kar jima je preostalo denarja na potovanji, ko sta že dobila delo v nekem kamnolomu v državi Michiganu. Pri trdem delu sta res prihranila nekaj denarja, katerega sta parkrat poslala vsaki svoji ženi. To pa je zopet druge razgrela, da so začeli misliti in sanjati o „dolarjih“ in sedaj v jeseni šla sta že dva druga tje iskat „kovane sreče“. Eden je celó prodal kočjo, da je dobil potreben denar za pot, ženi pa je pustil baje le borna dva goldinarja za prihodnost. Drugi je pri rodbini zberal potrebno svoto, da je mogel na pot v „obljubljeno deželo“. Še več pa jih je zopet namenjenih na spomlad odriniti, in ker nekateri niso imeli dosti denarja še skupaj (okoli 120 gold. za osebo), potovali so v Galicijo, kjer bodo čez zimo kot drvarji si prislužili, kar jim še manjka.

Spoštovani bralec bi gotovo rad še vedel, katera sila goni ljudi od tod, morda revščina ali glad,

uime ali druge nesreče? Niti eno niti drugo. — „Kruha so pijani“, rekel bi naš kmet. V župniji, katero mislim, broječi okoli 3000 duš so še v primeri z drugod precej trdni kmetje, ker za les dosti spečajo, in če ima kmet denar, gotovo ga dobé tudi služabniki. Tu imajo moški po 60—70 gl. letnega plačila, ženske pa po 25—35 gl. Zraven tega potrebuje skoraj vsak kmet žagarja, ki navadno zasluži toliko, da more pošteno preživiti sebe in družino. Navrh so v župniji še trije kamnolomi (granite), kjer dober delavec zasluži poletni čas po 2 do 3 gl. na dan, pa še po zimi po goldinarji. Kje je torej pomanjkanje dela in zaslužka! In kar je še več vredno, vse in povsod se plačuje v gotovem denarju in pravočasno, kar ni povsod v navadi. Da ljudje tiščijo proč, kriva je prvič le prevelika lakomnost po denarju, drugič pa p o m a n j k a n j e d o m o l j u b j a.

Če že prej omenjeni zaslužek delavcu ni zadosti, more pač biti to poseben vzrok, kateri se tudi lahko zadene, namreč — pijančevanje. Kakor sem že rekel o delavcih v kamnolomu, zasluži brzen delavec povprek računjeno okoli 400—500 gl. na leto; lep denar, ki ga marsikateri kmetič z vprežno živino in pridelki vred težko skupaj spravi. Ali vprašaj ga, koliko ga ima kje prihranjenega? Navadno je tak najhujši pijanec, kateri z družino hodi razcapan okoli, slabše od najbornejšega kočarja! Sicer pa ga poznajo najbolj krčmarji in trgovci, največ zato, ker je povsod — dolžan. Takim pa, mislim, tudi v Ameriki ne bo kaj izdalo, le to je dobro, da ondi ne dobijo dosti omotne pijače (vina ali žganja), temveč za žejo imajo navadno le pivo. Drugič pa je dobro to, da postava v Ameriki delavcem prepoveduje pogosto se upijaniti; takega baje hitro dalje poženo.

Drugi vzrok, kateremu se je pa le skoro že čuditi, ker ljudje tako tiščijo odtod, je p o m a n j k a n j e d o m o l j u b j a. Kako je nekateri žalosten, ko ga nemila usoda premesti iz domačega kraja, n. pr. mladeniče v vojake itd.; ali naši ljudje se tudi za to ne zmenijo. Če ga vprašaš, kaj bo potem, ko v Ameriki kaj prihrani, ne vé ti gotovega odgovora. On sicer zida gradove v oblake, ali siromak ne vé in niti ne sanja, od kolikih okoliščin je njegova nenasitljiva sreča odvisna; in če se mu tudi vsi naperi posrečijo, ali bodo njegove telesne moči presegle vse trude in mu bode konečno uživati zaželjeno srečo, — brezskrben pokoj? To je več nego dvomljivo, in zato štejemo takšne ljudi kot zgubljene za domovino.

Sicer pa mislim, ko bi se domá tako trudili in — varčevali, kakor sedaj, ko se nekateri še le pripravljajo na pot v Ameriko, bili bi kmalu v dobrem materijalnem stanju in ne bilo bi jim treba v dvomljivej prihodnosti prebroditi polovico zemlje, — in če bi ti dve čednosti ohranili, zagotovljeni bi smeli biti brez daljne Amerike srečne prihodnosti.

Obžalujemo te „zgubljene sinove“ največ zato, ker namesto njih tiščijo v naše lepe kraje nenasitljivi tujci, kateri se našega kruha preobjedó in postanejo, žalibog, navadno le preveč prevzetni, gledajo naše lepe šege zaničljivo od strani in naš jezik kolikor le mogoče teptajo. To je žalostno, če delajo domačini radovoljno prostor tujcem, proti katerim bi treba bilo, da bi se delalo složno, kadar bi se hotel kateri kje vgnezditi! Torej ne v Ameriko, temveč domá bodimo pridni, varčni in — složni, da ohranimo lepo našo domovino neoskrunjeno svojim potomcem! Pohorski.

Dnevne novice.

(Umrl) je včeraj v Starem Trgu pri Ložu ondotni župnik, č. g. Blaž Lenček, po dolgem bolehanju. Pokojnik se je rodil dné 3. februarja 1831 na Brezovci, v mašnika bil posvečen l. 1854, služboval je na Ježici, v Št. Rupertu in kot samostojen duhovnik že veliko let v težavnem Starem Trgu. Pogreb bode jutri dopoldne. R. I. P.

(Primorski Slovenci.) Pod tem naslovom pišejo zadnje „Novice“: Ko je baron Pretis dobil modro polo, pričakoval je vsakdo, da se politična uprava na primorskem premeni korenito, ker jasno je bilo vsakemu, da je narekavala to važno osebo premembo skrb za avstrijske državne interese. Za tržaško namestniško mesto je težko najti na vse strani sposobne osebe, toda, ko je Pretis odšel, sodil je vsakdo, da ima vlada že zbranega mu naslednika. Pokazalo pa se je, da ni bilo tako, ker izročilo se je začasno,

vodstvo namestništva Pretis-ovi desnici, dvornemu svetovalcu Rinaldiniju, in takrat se je reklo, da pač ni mogoče tikoma pred volitvami v deželni in mestni zastop postaviti na tako odlično mesto moža, kateremu bi očitno prvi politični korak, vodstvo volitev, moral izpodleteti in ga s tem spravil ob veljavo. Rinaldini vodil je torej mestne volitve tržaške. Ali je ta korak imel kaj vspeha ali mu je izpodletel? Ves političen svet trdi, da mu je ta korak popolnoma izpodletel in sicer so o tem vprašanji čudovito soglasni slovenski in laški tržaški glasovi in prav tako tudi patrijotični nemški časniki in politiki, le tržaški vladni glasovi trdijo, kako sijajno se je obneslo postopanje Rinaldini-jevo, da je bil po teh volitvah sijajno pokopan iredentizem v Trstu in videti je, da je osrednja vlada na Dunaji te tike tržaške sprejela za prave zlate, ker Rinaldini postal je prvi c. kr. namestnik v priznanje izredne spretnosti, izredno zato, ker je plačilo, pripoznano mu za to delo, izredno veliko. Po volitvah ostalo je v Trstu lepo vse pri starem, stari mestni zastop (deželni zbor), stari župan (deželni glavar), stari njegov namestnik, stara tržaška lahonska politika, edino, kar je bilo novo, bil je nagovor namestnikov na novo potrjenega župana, v katerem izreka, da Trst mnogo podpor potrebuje od države in da si mora zato prizadevati, da si pridobi dobre razmere z vso državo. (Bivši in sedaj zopet potrjeni mestni župan bi o tem lahko povedal kaj več in dr. Smolka tudi.) — No in kaj je odgovoril preobrnjeni župan Bazzoni na to? Odgovoril je slovesno, da Trst mora čuvati najskrbnejše svojo latinsko narodnost in zapretil je z brezozirno strogostjo onim (slovenskim) agitatorjem iz okolice, ki bi hoteli motiti to prizadevanje. Upamo, da vsaj vlada ne bode preslišala tega pretenja nasproti domoljubnim Avstriji zvestim slovenskim okoličanom. Primorskim Slovencem pri tej priliki kličemo: Čujte in pazite in glasite se na pravem mestu: Vigilantibus jura!

(Imenovanje.) Gosp. dr. Julij Dereani je imenovan okrožnim zdravnikom v Kamniku.

(Južnoštajarska hranilnica) je izvolila za pisarničnega ravnatelja g. dr. Ludovika Filipiča, ker se je g. M. Veršec odpovedal.

(Gimnazijo v Celji) so zaprli zaradi hripe med učenci. — Štajarski dež. šol. svet je sklenil z ozikom na veliko število za hripo bolnih dijakov, da ostanejo šole zaprte na nedoločen čas.

(Potres.) Iz radovljiskega okraja se nam poroča, da so dné 14. t. m. zvečer okoli polu 8. ure čutili močan potres.

(Iz Cerkljân) na Gorenjskem se nam poroča, da je tam zelo veliko ljudij za hripo zbolelo; — le šolskih otrok je do dvesto bolnih.

(Žrebca pingavskega plemena) bode kupil konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske po javni konkurenciji. Kdor ima takega žrebca-plemenjaka na prodaj, pripelje naj ga dné 20. t. m. dopoldne ob 10. uri na Selo pod Ljubljano.

(V Ameriko) je dné 13. t. m. potovalo skozi Prago dvanajst oseb s Kranjskega.

(Za kupovalce pomoranč.) Bliža se dôba, ko se zopet oživi naš sadni trg za vodo s pomorančami. Nekateri prodajalci tega južnega sadja pa pusté pomoranče nekaj časa v vreli vodi, vsled česar se napno in so obsežnejše, toda zgubé sočnost.

(V konkurzu) je vse premično in nepremično imetje Matije Kropfa, posestnika v Želeči Vasi na Kočevskem. Konkurzni komisar je okr. sodnik gosp. Stuchetz, upravnik g. Flor. Tomitsch v Kočevji.

(Okoličanska pevska društva „Adrija“, „Vesela“ in „Zarja“.) Podpisani veselčni odsek uljudno vabi slavno občinstvo na veliko veselico z igro in plesom, katera bode dné 18. januarija t. l. v prostorih gledišča „Fenice“ po sledečem vspredu: 1. Jenko: „Naprej!“, godba. — 2. Godba. — 3. Hajdrih: „Na boj!“, zbor „Adrija“. — 4. Godba. — 5. I. pl. Zajc: „Kolo“, zbor „Vesela“. — 6. I. pl. Zajc: „Hrvaticam“, zbor z bariton-samospevom, „Zarja“. — 7. Godba. — 8. „Berite Edinost“, igra v enem dejanju, izvršuje dramatični odsek tržaškega „Sokola“. — 9. A. Bendl: „Svoji k svojim“, zbor s četverospesom „Adrija“. — 10. Fr. Grbič: „Slovanski brod“, zbor „Vesela“. — 11. Godba. — 12. Milaković: „Bojna pjesma“, zbor „Zarja“. — Odmor. — 13. Ples. — Vstopnina k veselici in plesu 60 kr., samo k veselici na galerijo 30 kr., sedeži v pritličji 20 kr. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Radodarnosti se ne stavijo meje.

Veselčni odsek
pevskih društev „Adrija“, „Vesela“ in „Zarja“.

(Novi pošti) ste bili danes otvorjeni v Podnartu in v Dolu pri Litiji.

Raznoterosti.

— Gorke zimo imajo v Solnogradu. Že od novega leta naprej kaže toplomer opoldne v seuci 17 do 18, na solcu celó 22 do 23 stopinj. Tudi noči so jako prijetne.

— Poluurađna pisava. „Gen.-Corr.“ poroča: „Če smemo pričakovati, da se v kratkem povrne knez Bismarck v Berlin, storil bo to, kolikor moremo soditi, blizu srede januarija.“ — Komur ni vse jasno, ko to čita, temu ne moremo pomagati.

Narodno gospodarstvo.

Osuševanje ljubljanskega barja.

Poročilo deželnega poslanca Fr. Povše-ta v XV. seji deželnega zbora.

(Dalje.)

Mesto Ljubljana ima tudi svoj očividni interes, ker poleg zboljšanih zdravstvenih razmer dobila bo kaj lepa obrežja, s tem se bo mesto zlepšalo in odprla se bodo nova pota za pašpot občinstvu. Saj so le za te zgradbe obrežnega zidja (kejev) troški nad 300.000 gld. znašajoči in dražji alternativni projekt izdelal se je le, da se interesi mesta ljubljanskega bolje varujejo, vendar je deželni odbor le 10% odmeril mestu, ker ima ono še marsikatero druge troške vsled tega prevzeti. Ako vsi interesentje storé svojo dolžnost, upati smemo, da bo potrebna svota kmalu zložena.

Deželni odbor je dal izdelati po svojem hidrotehniku načrt o posameznih doneskih, in ta načrt so konečno vsi udeleženci-zastopniki v enketni komisiji načelno in soglasno odobrili. Po tem načrtu prevzeti bi imela visoka državna uprava 50%, dežela Kranjska 12%, glavno mesto Ljubljana 10%, interesentje barjani 28% vse na 1,380.000 gld. izračunane potrebščine.

Donašala bi tedaj država 690.000 gld., dežela 165.600 gld., mesto Ljubljana 138.000 gld. in interesentje barjani 386.400 gld.

Ker imajo interesentje barjani prevzeti ne malo svoto 28% od potrebščine in ker je vsled toliko letnih slabih neugodnih letin večina posestnikov barjanov zelo ubožanih, ni pričakovati, da bi oni mogli takoj vplačati jim pripadajoči blizo 400.000 gld. znašajoči znesek.

Zato treba misliti, da se jim od visoke c. kr. državne uprave izprosi za več let n. pr. za 25 let neobrestno posojilo od 300.000 gld., kar bodo z zboljšanjem ter rodovitniše postalega zemljišča, ki jim bo rednejše dohodke dajalo, v toliko letih gotovo lahko zmogli. In ako se sprejme določilo, da se tudi v prid interesentov barjanov sedaj blizo 87.000 gld. znašajoča glavna močvirskega zaklada zaračuna, mogoče bo tedaj tudi barjanom zložiti jim 28% pripadajočih stroškov.

Po predlogu deželnega odbora razdeliti imajo se doneski barjanov ne po davkih in sicer zaradi tega, ker imajo posestniki višje ležečih, torej povodnji manj izpostavljenih in zaradi tega višje obdačenih zemljišč na močvirji manj koristi od namestanih osuševalnih del, kakor posestniki nižje ležečih in torej v večji nevarnosti nahajajočih se zemljišč. Pač pa, da se od enake mere površja, če tudi več davka plačuje, zahteva tudi enaki donesek, kakor pri manj rodovitnih, zato pa osušenja še boljše potrebnih zemljišč. (Konec sledi.)

Telegrami.

Stari Trg, 15. januarija.*) Župnik Lenček umrl; pogreb v petek dopoludne.

Dunaj, 15. januarija. Državno sodišče je pritožbo zoper razpustitev „šulferajna za

*) Za večrajnji list prepozno prejeli. Brzjavka je bila v Ljubljani vsprejeta ob 4. uri 30 minut, a nam dostavljena ob 5. uri 40 minut. Opomba vred.

Nemce“ zavrglo. — Spravna konferencija je danes razpravo o pravosodnih zadevah nadaljevala. Prihodnja seja jutri.

Berolin, 15. januarija. V beli dvorani je bil deželni zbor otvorjen. Minister Bötticher je prestolni govor prečital. Odlomka o štrajkih in posebno o razmerah k inozemstvu sta bila z odobravanjem sprejeta. Vojvoda Rati-borski je kralju zaklical „hoch!“

Peterburg, 16. januarija. Vladni list objavlja carjevo ročno pismo generalnemu gubernatorju moskovskemu, ki pravi: „Stopajoč v novo leto prosim Boga, da bi se notranje moči ljubljene domovine neprestano in nemoteno razvijale sredi osrečujočega miru, kateri vsi želimo.“

Bukarešt, 16. januarija. Ministerski svet se bo v kratkem pričel baviti z zopetnimi obravnavami z Avstro-Ogersko zaradi stalne trgovinske pogodbe.

Madrid, 16. januarija. Danes bodo zopet pričeli obravnavati, da rešijo ministerstveno krizo.

Zanzibar, 15. januarija. Stanje Emina paše je jako neugodno.

Umrlj so:

13. januarija. Jožefa Brausberger, strojevodja vdova 63 let, Marije Terezije cesta 5, pljučnica.

13. januarija. Matija Perdan, hišni posestnik, 68 let, Hradeckega vas 30, pljučnica. — Karol Fritsch, umirovljeni poštni sprevednik, 73 let, Poljanska cesa 8, jetika.

14. januarija. Angela Magister, delavčeva hči, 7 mesecev, Krakovske ulice 8, influenza.

15. januarija. Antonija Slivar, gostija, 65 let, sv. Petra cesta 57, srčna hiba.

V bolnišnici:

10. januarija. Ana Jerasa, delavčeva hči, 3 leta, anemija.

13. januarija. Jožef Janežič, delavčev sin, 7 let, jetika. — Franc Mrak, delavec, 29 let, pljučnica. — Jakob Brajar, delavec, 26 let, jetika. — Jakob Markovec, gostač, 81 let, marasmus. — Jera Mahovne, gostija, 78 let, pneumonia.

14. januarija. Gregor Bartel, orglar, 18 let, jetika. — Neža Bremšak, gostija, 79 let, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		743.4	-6.2	sl. svzh.	megla	
15. 2. u. pop.		741.6	0.0	"	oblačno	0.0
9. u. zveč.		740.5	-3.2	"	"	

Srednja temperatura -3.1° za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

16. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 10 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16% "	88 " 30 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 60 "
Akcije avstr.-ogerske banke	937 " — "
Kreditne akcije	326 " — "
London	117 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	9 " 33 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 55 "
Nemške marke	57 " 60 "

Prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu se priporočam za izdelovanje

šopkov in vencev,

kateroga obrta sem se popolnoma izučila pri ranjki gospej Krašovic-ovi.

Antonija Snoj

(3-1) v Celji na Velikem trgu št. 3.

Tužnim srcem javljamo, da je Vsemogočni k Sebi v boljše življenje poklical prečastitega gospoda

Blaža Lenček-a,

župnika v Starem trgu pri Ložu, večeraj dné 15. januarija t. l. previdenega s sv. zakramenti za umirajoče.

Pogreb bo de v petek, dné 17. t. m., ob 10. uri dopoludne.

Svete maše zalušnice se bodo brale v župni cerkvi v Starem trgu.

V LJUBLJANI, dné 15. jan. 1890.

(1) Žalujoči sorodniki.

Mrtvaški listi ne bodo razpošiljani.

Proti davici (diphtheritis),

vsem katarom dihal imamo v **katranovih pastilah** lekarja **Piccoli-ja v Ljubljani** izvrstno sredstvo, ki jih ozdravlja in človeka varuje pred njimi. Škatljica 25 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (6)

Gospodarska tehtnica

odlikovana, nedosežna, dobra in po ceni z 10 klgr. nosivnosti, zagajeno jako trajna in natanka (kaže staro in novo težo) za čudovito nizko ceno le treh goldiarjev komad. Tudi zasebnikom pošilja proti gotovini ali povzetju

1/2 naravne velikosti.

„Klossovo opravilstvo s patentovanimi novostmi“ v Brnu. (10-6)

Ko bi blago ne ugajalo, povrne se denar.

Važno za bolne na prsih in plučih!

Neobhoden za kašelj, hrlpavost, zasliženje, katar, oslovski kašelj, in za take, ki želé ohraniti si čist in glasen glas; za skrofulozne, krvične, slabotne, bledične in krvirevne je

kranjski sok iz planinskih zelišč s primešanim podfosfornasto kislim apnom in železom.

Lastni izdelek. — Cena 56 kr.

(5) Dobiva se v

lekarni Trnkóczy poleg rotovžav v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Zahvala.

Mnogobrojnim čestitanjem, katera so mi došla po telegramih in ročnih pismih od blagorodnih p. n. gospodov in prijateljev ob času cesarjevega odlikovanja s križcem Franc Jožefovega reda, se najtopleje zahvaljujem.

Ribnica, dné 14. januarija 1890.

Martin Skubic,

(1) dekan in častni kanonik.

Vrelec „Carinthia“,

alkalična kiselica,

nahajajoča se poleg gradú Hagenegg na Koroškem, odlična krepčilna pijača, katera se zlasti radi močne vsebine lithija (Lithion) priporoča kot zdravilo proti boleznim v ledjih in v mehurji, ker jih večinoma prepreči ali celó odstrani itd.

Glavna zaloga je v Železni kapli (Eisenkappel) na Koroškem, od tod se (pošta v Kapli) razpošilja ta kiselica v svet; za Kranjsko in Istro zalaga gosp. Miha Kastner v Ljubljani. (59)